

„Nowa Reforma” wychodzi dwa razy dziennie.

Numer poranny wychodzi codziennie prócz niedziel i dni świątecznych. Numer popołudniowy codziennie prócz niedziel i świąt.

Table with 4 columns: Płatności, Liczba egzemplarzy, Cena, and other details. Includes rows for Kraków, Austria-Węgry, and other regions.

Prenumeratę i ogłoszenia (inseraty) opłaca się nadawać wprost do ADMINISTRACJI „NOWEJ REFORMY” w Krakowie.

Cena numeru 4 hal., z przesyłką pocztową 6 hal.

NOVA REFORMA NUMER PORANNY

Prenumeratę przyjmują: ZAMIEJSCOWA: Administracja „Nowej Reformy” i wszystkie urzędy pocztowe; WARSZAWA: Administracja „Nowej Reformy”...

Sytuacja parlamentarna.

(Telegr. „N. Reformy”). Wiedeń, 28 października.

Akcja rozwikłania i wyjaśnienia sytuacji „eszła wczoraj w stadium aktualne. — Jak wiadomo, bar. Bienerth zaprosił na dziś zastępców wszystkich stronnictw niemieckich na konferencję dla omówienia sytuacji politycznej, a zwłaszcza sytuacji, jakiej spodziewać się należy po uchwaleniu sankcjonowania niemieckich ustaw językowych na sobotniej Radzie ministrów.

Wczoraj odbyły się przedwstępne narady Bienertha z pos. Chiarim i Sylwestrem, a następnie z pos. Sustersicem, ministrem Zaczkiem i pos. Głabińskim. Zamierzone jest po zatwierdzeniu wniesionych obecnie wniosków nagłych, przerwanie obrad Izby posłów dla zwolnienia Sejmu czeskiego.

„Koresp. „Centrum” wywodzi, że przy wszystkich obecnych i przyszłych naradach chodzi wyłącznie o przekształcenie obecnych niemożliwych do utrzymania stosunków politycznych w parlamencie i o wyszukanie środków dla ustalenia stosunków w Izbie posłów i w gabinetie. Parlamentarzyści, którzy mieli sposobność informować się w miejscach miarodajnych, zapewniają, że utworzenie gabinetu urzędniczego nie jest poważnie rozważane, ponieważ powołanie takiego gabinetu nie spowodowałoby polepszenia sytuacji, gabinet urzędniczy bowiem nie rozporządzałby również pewną większością w parlamencie.

Korespondencja chrześc.-socjalna „Austria” donosi, że po czterodniowej pauzie w obradach parlamentu, jaka nastąpiła od soboty do soboty, podjęta będzie akcja uruchomienia parlamentu i pod każdym warunkiem w pierwszej połowie listopada zapadnie decyzja o dalszym kierunku parlamentu w jednym lub drugim kierunku: albo dojdzie się do porozumienia i parlament będzie mógł pracować, albo obstrukcja będzie dalej trwała, a w takim razie parlament będzie odroczonej. Trzeciej ewentualności nie ma.

Zwołanie Sejmu czeskiego.

Praga. „Hlas Naroda” donosi, że Sejm czeski wkrótce będzie ponownie zwołany i d. 15 listopada odbędzie się pierwsze jego posiedzenie.

Rada państwa.

(Telefonem.) Wiedeń, 28 października.

Na wczorajszym posiedzeniu Izby posłów obradowano w dalszym ciągu nad wnioskami nagłymi w sprawie drożyny.

Minister handlu Weisskirchner wskazał na to, że drożyna środków żywności nie jest zjawiskiem lokalnym, ale powszechnym, gdyż nastąpiła także ogólna drożyna wszystkich innych artykułów. Jedną z przyczyn drożyny jest z pewnością słabsze podwyższenie płac robotniczych. Jeżeli jednak następuje to po podwyższeniu cen środków żywności, to co właściwie mają uczynić ci, którzy mają stałe pobyty, a którym brak tej siły organizacyjnej, jaką mają robotnicy. (Oklaski na ławach posłów chrześcijańsko-społecznych. Przerwywania wśród socjalistów). Kto poważnie i bez namietności przystępuje do rozwiązania tej kwestii, nie powinien zatrzymywać się jednostronnie przy drożynie środków żywności, lecz przedewszystkiem musi zbadać cały problem ekonomiczny.

Co się tyczy sprawy drożyny środków żywności, minister zwraca uwagę na to, że obecne położenie jest zastrzeżone, bo podczas gdy dawniej skarżono się tylko na drożynę mięsa, obecnie zapanowała także drożyna chleba, mąki i mleka, a do tego przyczyniła się jeszcze ogólna depresja przemysłowa, oraz zła koniunktura wraz z groźbą braku pracy.

Minister omawia obszernie sprawę cel zbożowych i prdosi, że potrzeba cel ochronnych na zboże zaczyna być mniejsza, tembardziej, że warunki dla wyszkoleń cel zbożowych, mianowicie spadków cen zboża już więcej nie zachodzą. Mowca w wykonaniu uchwały Izby zwrócił się do rządu węgierskiego w sprawie ewentualnego zniżenia cel zbożowych ze względu na gorsze wyniki zbiorów, rząd węgierski jednakże odmówił, ponieważ sądzi, że w r. 1909 nie można mówić o złych zbiorach. (Głosy: Słuchajcie! Słuchajcie!) Na tendencję wyższą cen zboża wpływa niewątpliwie także fakt, iż mimo wyraźnego przyroczenia, danego rządowi austriackiemu przez rząd węgierski, jeszcze zawsze w Budapeszcie istnieje handel terminowy zbożem. (Żywe oklaski)

Minister zajmuje się następnie obszernie sprawą drożyny mięsa, która zwłaszcza w przyszłym roku z powodu zmniejszonego stanu bydła zapowiada się groźnie. — Wyraża życzenie, ażeby przedłożenie rządowe

w sprawie centrali dla użytkowania bydła jak najrychlej weszło w życie i podnosi, że zapotrzebowanie wielkich miast mięsem jest bez importu bydlęcego niemożliwe.

Omawiając sprawę drożyny mleka, podnosi minister, że w szczególności ceny minimalne wzrosły prawie o 100 proc. Rząd zbada wszystkie poczynione w tym kierunku propozycje. Obowiązkiem jest parlamentu i rządu zajmować się szczegółowo wszystkimi temi sprawami, ale rozwiązanie ich z dnia na dzień nie jest możliwe. Ważnym warunkiem trwałego rozwiązania tego rodzaju spraw jest tworzenie organizacji producentów i konsumentów i możliwe usunięcie nielegalnego pośrednictwa handlowego. Szczególnie koniecznym jest, ażeby publiczność przyzwyczaiła się do bardziej racjonalnego i bardziej nowoczesnego sposobu sprzedaży.

Minister oświadcza się w końcu za wnioskiem pos. Drexla i podnosi, że rząd spełni swój obowiązek i weźmie w dotychczasowych pracach Izby i komisji czynny udział, aby sprawę rozwiązać w sposób zadowalający ludność.

Następnie przemawiali pp. Johannis, Kotlarz, Barzival i Horský, poczem obrady przerwano. Zapytania do prezidenta.

Nastąpiły zapytania do przewodniczącego. — Między innymi pos. Diamand, wskazując na postanowienia ustawy wyborczej, żądał umieszczenia na porządku dziennym weryfikacji wyborów. Ustawa wyborcza miała na celu przeszkolenie notorycznym oszustwom i fałszerstwom wyborczym. Prezydent zobowiązany jest podług ustawy sprawę tę umieścić na porządku dziennym i jeżeliby komisja weryfikacyjna nie zdawała sprawy, ma sam ustanowić referat, który ma przedłożyć Izbie dotychczasowe wnioski co do weryfikacji poszczególnych mandatów. Izba ma obowiązek czuwać nad wykonaniem uchwalonych ustaw tem bardziej, że chodzi tu o godność Izby, gdyż nie wypada, aby zasiadali w niej już trzeci rok ludzie, których mandat jest zakwestyonowany. Mowca zapytuje, czy prezydent zechce weryfikację wyborów postawić na porządku dziennym przyszłego posiedzenia (Oklaski na ławach socjalistów).

Przewodniczący odpowiedział, że zapytanie p. Diamanda zgadza się zupełnie z jego intencjami. Wyborcy protestowane były już ubiegłej sesji na porządku dziennym, ale nie zostały zatwierdzone. Przepisany ustawą jednorocznym termin dla zatwierdzenia protestów wyborczych już dawno upłynął tak, że prezydentowi obecnie przysługujące prawo wyznaczenia referentów. Tak też postąpił w sesji ubiegłej, która jednakże została szybko zamknięta. Obecnie prezydent zamianuje znowu tych referentów, których komisja legitymacyjna wybrała. Gdyby w poszczególnych wypadkach poseł, którego dawniej wybrano referentem, nie był więcej członkiem komisji, to przydzielili te protesty tym posłom do sprawozdania, którzy w miejsce tamtych weszli do komisji.

Pos. Kroy w odpowiedzi na wczorajsze zapytanie pos. Ellenboga zapewnił, że ministerstwo kolei nie czyniło żadnych starań, aby mowca otrzymał posadę starszego referenta.

Pos. Ellenbogen odczytał tajny akt, w którym powołują się na to, że ze strony miarodajnej czyniono starania, aby p. Kroy otrzymał tę posadę. (Żywe protesty wśród niemieckich posłów radykalnych).

Na tem o godz. 8 wieczorem posiedzenie zamknięte. Następnego dnia przed południem.

Wnioski i interpelacje.

Wiedeń. Między wnioskami, zgłoszonymi w Izbie posłów, znajduje się wniosek p. Tomaszewskiego o uregulowanie stanowiska i płac państwowych urzędników kontraktowych, tudzież drugi wniosek tego samego posła o utworzenie przybocznej Rady szkolnej, dalej wniosek pos. Głabińskiego o zmniejszenie podatku od mięsa i podatku rzeźniczego, oraz o zaprowadzenie dwulotniej służby wojskowej, wreszcie wniosek pos. Zamorskiego o uregulowanie i podniesienie gospodarki lasowej.

Wśród interpelacji odczytano wczoraj między innymi interpelację posła Kuhna i tow. w sprawie wdrożenia postępowania karnego przeciw ks. Aleksandrowi Radziwiłłowi o krzywe przysięstwo. Interpelanci wywodzą, że ks. Radziwiłł w procesie o obrazę honoru, wytoczonym przeciw niemu, przysięgł, iż pewnego restauratora w Wiedniu nie zna, mimo że niektórzy świadkowie stwierdzają, iż to jego zeznanie jest nieprawdziwe. Doniesienie, wniesione przez owego restauratora przeciw księciu do prokuratury państwa w Wadowicach, zostało odrzucone.

Walka z drożyną.

Wiedeń. Na wczorajszym posiedzeniu niemieckiego stronnictwa agrarnego wyrażono zapotrzebowanie, że drożyna środków żywności nie została wywołana przez rolników, lecz raczej handel pośredniczący spowodował wzrost cen.

Lwów. Izba handlowa i przemysłowa wysłała wczoraj rano w drodze telegraficznej do ministerstwa handlu i skarbu, oraz do prezesa Koła polskiego dr. Głabińskiego i pos. Battaglii protest przeciwko zapowiedzianemu przez ministra skarbu zniesieniu uwolnienia od podatku olejów mineralnych, używanych do pedzenia motorów. W proteście tym zaznaczono, że podobne zarządzenie odbiłoby się dotkliwie na galicyjskim przemysle nautowym, oraz drobnym przemysle.

Powrót cara.

(Tel. „N. Reformy”). Poznań. Car Mikołaj przybył wczoraj o g. 8 rano na tutejszy dworzec.

Intrygi Izwołskiego.

Berlin. „Local Anz” donosi z Petersburga: W tutejszych kołach konserwatywnych, przychylnych usposobionych dla Niemiec, widać bardzo żywe ubolewanie z powodu, że podróży cara do Włoch miała charakter demonstracji przeciw Austrii. Winowajcą jest Izwołski, który w ten sposób chciał uczynić zadość swojej obraźliwej ambicji i kierował się tylko osobistymi intrygami. Sądzili on, że przez demonstracyjną podróż cara do Włoch wywołał tam antiaustriackie demonstracje. Izwołski myśli się jednak, jeżeli sądzi, że przez takie efektywne triumfy zdoła zmazać błędy popełnione w roku ubiegłym, każda obraza Austrii musi wywołać tylko jej następstwa.

Po zamachu w Charbinie.

(Telegr. „N. Reformy”). Tokio. Koreańczyk, który należał do tajnego sprzyśiężenia i który wykonał zamach na ks. Ito, będzie prawdopodobnie wydany władzom japońskim.

Żałoba krajowa w Japonii.

Berlin. Ambasada japońska donosi, że z powodu śmierci ks. Ito ogłoszono w Japonii żałobę krajową.

Spisek w Korei.

Paryż. — Podług nadeszłych tu wiadomości z Tokio, rząd jest w posiadaniu dokumentów, świadczących o istnieniu szeroko rozgąszonego spisku w Korei. Z dokumentów tych jednak Japonia nie chce obecnie robić użytku, aby nie wywołać podejrzenia represalii za zamordowanie ks. Ito.

Tokio. Urząd zagraniczny Japonii oświadcza, że polityka Japonii wobec Korei nie dozna zmiany z powodu zamordowania ks. Ito.

Oświadczenie Chln.

Paryż. Jak donoszą z Tokio, rząd chiński zawiadomił rząd japoński, że życzy sobie, aby stwierdzono, iż rząd chiński nie ponosi w tem zajęcia żadnej winy, albowiem Chiny nie wykonują policyjnego bezpieczeństwa na kolei mandżurskiej.

Markiz Ito o zamachu.

Genoa. Syn księcia Ito, markiz Ito, który przybył na pokładzie okrętu japońskiego, otrzymał wiadomość o zamachu i zraniemiu ojca przez depeszę ambasadora japońskiego w Londynie. Druga depesza wystosowana była do niego wprost z Japonii i donosiła już o śmierci księcia. W interviewie oświadczył markiz Ito, że głęboko dotknięty tą wiadomością, że jego zdaniem zamach ma charakter polityczny a przyczyną jego jest wrogość usposobienie panujące na Korei przeciw administracji japońskiej. Wielu mieszkańców Korei żyje sobie administracji angielskiej lub amerykańskiej i stronnictwo to zdolne jest popełniać zamachy. Jeden taki zamach wykonano już w roku 1908, ofiarą jego padł Amerykanin Stevens, który na Korei popierał politykę ks. Ito.

Markiz Ito udaje się teraz do Paryża, aby tam zakupić toalety i kosztowności dla jednej z księżniczek cesarskich z okazji jej zaślubin. Okręt wyruszył wczoraj po południu do Marsylii, skąd markiz uda się wprost do Paryża.

Kondolencje.

Berlin. Cesarz Wilhelm wystosował do cesarza japońskiego telegram z okazji zamordowania ks. Ito, wyrażając współczucie z powodu straty tak znakomitego męża stanu.

Petersburg. Słychać, że minister skarbu Korkowcew uda się przez Władywostok do Tokio, aby tam wyrazić imieniem rządu rosyjskiego współczucie z powodu zamordowania ks. Ito i wziąć udział w pogrzebie.

Telegramy

z dnia 28 października.

Konstantynopol. Podług autentycznych informacji, ma się corocznie udawać kilku oficerów na studia do Austro-Węgier.

Przeciw kanałowi Dunaj-Wisła.

Wiedeń. Rektor tutejszej wyższej szkoły rolniczej prof. Marchet, brat b. ministra oświaty, wygłosił wczoraj mowę inauguracyjną, w której zajmował się sprawą budowy dróg wodnych. Wskazał on na wielkie znaczenie tych dróg, jako taniego środka transportu dla towarów masowych, przyczem zaznaczył, że ze względu na to, iż podług ostatnich obliczeń budowa wymagać będzie bardzo znacznych sum, trzeba będzie odstąpić od wykonania całej projektowanej sieci.

Zdaniem mowcy, należałoby przeprowadzić budowę kanału Dunaj-Odra, przez co umożliwiono by tani dowóz drzewa, węgla, mąki i cukru do Wiednia; natomiast sprzeciwił się prof. Marchet połączeniu tego

kanalu z Wisłą, lub jeszcze dalej z Dniestrem, ze względu na to, że w razie wybudowania kanału aż do Krakowa, produkcja austriacka byłaby narazona na konkurencję rosyjską, gdzie drzewo i zboże są znacznie tańsze i już teraz czynią konkurencję produkcji austriackiej, a tem bardziej w razie wybudowania kanału Dunaj-Wisła. Prof. Marchet sprzeciwił się także regulacji Wisły, gdyż nie ma to wartości, jak długo w Rosji Wisła nie jest uregulowana. Natomiast prof. Marchet oświadczył się za połączeniem kanału Dunaj-Odra z Łabą.

Węgierska Rada ministrów.

Budapeszt. Rada ministrów zebrała się wczoraj o godz. 1/2 przed południem w mieszkaniu ministra Kossutha. Brali w niej udział wszyscy ministrowie. Narada trwała do godz. 1/2 do 2. Prezydent ministrów oświadczył po naradzie, że zajmowano się sytuacją polityczną i sprawami bieżącymi. Na razie Wekerle nie udaje się do Wiednia.

Budapeszt. „Pester Lloyd” donosi o wczorajszej Radzie ministrów, że zajmowano się kwestyą utrzymania koalicji i uchwalono prowadzić w poniedziałek rokowania z poszczególnymi przywódcami.

Bank anglo-bułgarski w Turcji.

Sofia. Między bułgarskim bankiem narodowym a grupą banków angielskich zawarto umowę, podług której ma być założony w Turcji bank anglo-bułgarski z kapitałem 5 milionów franków. Centralny zarząd banku znajdować się będzie w Sofii, filie zaś w Adrianopolu i większych miastach Macedonii.

Z Hiszpanii.

Madryt. Król podpisał dekret mianujący generała Weilera generalnym kapitanem w Katalonii, oraz dekret za wieszający posiedzenie korteków.

Wojna w środkowej Ameryce.

Bukareszt. Dzienniki donoszą z Nowego Jorku, że prezydent Nicaraguy wypowiedział San Salvadorowi wojnę.

Awans listopadowy w armii.

(Telegr. Biura koresp.). Wiedeń. Dziennik dla rozporządzeń wojskowych ogłasza awans listopadowy. Na wyższych stanowiskach w armii zamianowani zostali: generał piewochy marszałek polny porucznik Schenna, marszałkami polnymi porucznikami generał-majorzy: Weiss Ernest, Hrubar, Rudolf Cankl, bar. Roman Gemmingen, komendant dywizji konnicy w Stanisławowie, Ryszard Henricke i Ludwik Matuszka; generał-majorami: Albert Dietrich, Rudolf Stoeger-Steiner, Karol Gottl, Jan Henriques, Karol Wessely, Fryderyk Mansbart, Wilhelm Nickl, Karol Lehman, Jan Meister, Albert Schmid, Emeryk Utoraj, Józef Zaur, Franciszek Tauszyński, Wiktor Zimmerman, Józef Aehberger, Ryszard Guzek i Kalikst Winnicki Radziewicz.

Cesarz zamianował arcysięcią Karola Franciszka Józefa rotmistrzem.

Dalej nadat cesarz tytuł i charakter zbrojmistrza marszałkowi polnemu porucznikowi Fryderykowi Jihnowi, komendantowi korpusu w Przemyślu. Zbrojmistrz Edward Beschi, inspektor artylerji fortecznej, przeniesiony został na własną prośbę w stan spoczynku; w jego miejsce zamianowany został marszałek polny porucznik Teodor Tengler, komendant drugiej brady artylerji polnej.

Podpułkowników zamianowano w sztabie generalnym 5, w sztabie artylerji 1, w sztabie inżynierji 2, w piechocie 19, w konnicy 19, w artylerji 5.

Podpułkowników zamianowano w sztabie generalnym 14, w artylerji 3, w inżynierji 3, w piechocie 37, w konnicy 11, w pułkach artylerji 15, przy trenie 1, w oddziałach sanitarnych 1, w stanie armii 9, przy stadninie 1.

Majorów w sztabie generalnym zamianowano 9, w artylerji 2, w inżynierji 2, w piechocie 90, w konnicy 11, w pułkach artylerji 19, przy trenie 1, w oddziałach sanitarnych 1, w stanie armii 19, w korpusie żandarmerji dla Bośni i Hercegowiny 1.

Kapitanów i rotmistrzów w korpusie sztabu generalnego zamianowano 25, w artylerji 7, w inżynierji 5, w piechocie 303.

Nadporucznikami zamianowano w całej armii 307 poruczników, porucznikami 173 kadetów. W konnicy zamianowano 45 nadporuczników rotmistrzami, 56 poruczników nadporucznikami, 15 kadetów porucznikami. W artylerji polnej kapitanami 67 nadporuczników, nadporucznikami 43 poruczników, porucznikami 40 kadetów. W artylerji fortecznej kapitanami 13 nadporuczników, nadporucznikami 16 poruczników, porucznikami 12 kadetów.

W trenie rotmistrzami 14 nadporuczników, nadporucznikami 3 poruczników, porucznikami 9 kadetów. W oddziale sanitarnym zamianowano 5 kapitanów, 8 nadporuczników, 6 poruczników. W zarządzie wykwapowania zamianowano 3 nadporuczników, w stanie armii 11 kapitanów, 3 nadporuczników.

Dziennik rozporządzeń dla obrony krajowej ogłasza również awans w obronie krajowej.

Po grabieży w Częstochowie.

Wczorajsze poranne pisma warszawskie zamieszczają w depeszach z Częstochowy następujące informacje:

Badania aresztowanych, przeprowadzone w ciągu wtorku, dostarczyły bardzo poważnego materiału. Pozyskano dowody, silnie obciążające stróża klasztornego Mielczarka. Mimo jego przeczenia, istnieją pewne wyraźne wskazówki, że krytycznej noj wypuszczał on kogoś z klasztoru.

Policya śledcza z naczelnikiem wydziału Kowalikiem na czele dokonała wczorajem przy udziale kilkudziesięciu miejscowych chtëpów rewizji w domach na krancach miasta. Wynik rewizji dotychczas jeszcze nie jest wiadomy.

W nocy większa część agentów policyjnych wyjechała z Częstochowy z powodu otrzymania poważnych wiadomości. (Zaznaczyć należy, że wczoraj przejeżdżał car przez Królestwo, w powrocie do Rosji, prawdopodobnie więc z tego względu odwrotano część agentów policyjnych z Częstochowy, celem ujęcia ich przy przejeździe cara. Przyp. red.)

Jak donosi „Kuryer Poranny”, dotychczasowe badania szeregu aresztowanych osób ustalić miały poważne poszlaki przeciw jednemu ze stróżów klasztornych, oraz przeciw pewnemu młodzieńcowi, maturzyście, który przed rokiem zamierzał wstąpić do uniwersytetu. Podejrzenia przeciw niemu utrwała ta okoliczność, iż daje on na wszelkie pytania odpowiedzi niemal suchawka, poikroślając szczegółnie swoją uczciwość i moralność, choć według zebranych przez policyjną wiadomości, opinia jego niejednokrotnie była już narazona na poważne zarzarki z moralnością.

Pewna kobieta, kochanka złodzieja zawodowego, której poszukiwała policyja, została już aresztowana. Zeznania jej na razie nie przyniosły nic nowego.

Ogółem coraz silniej utrwała się przypuszczenie, że skradzione przedmioty ukryto gdzieś w pobliżu klasztoru, prawdopodobnie w nadziei, że gdy sprawa uciśnie, łatwiej będzie je wywieść.

Na tle kradzieży w Częstochowie pojawiają się codziennie fantastyczne pogłoski i podejrzenia, podawane krakowskiej policyi w formie poważnych odkryć. I tak, wczoraj doniesiono do dyrekcji policyi z ulicy Karmelickiej, iż w tamtej okolicy znajduje się dwóch elegancko ubranych mężczyzn, których zachowanie się jest nader podejrzane. Informator policyi podał, że słyszał, jak jeden z mężczyzn, nachyliwszy się do drugiego, mówił „musisz najpierw sprzedać perły”. Zanim organa policyi na miejsce przybyły, „podejrzeni” mężczyźni znikli bez śladu.

Katastrofa budowlana w Krakowie.

Wczoraj wieczorem rozszalała się po mieście wieść, że na jednej z budowli przy ul. Szlak zawałiło się rustowanie, grzebiąc pod sobą 6 ludzi. Według zebranych przez nas informacji, przebieg katastrofy był następujący:

Katastrofa wydarzyła się o g. 5 po południu na budującej się świeżo [wielkiej] trzypiętrowej kamienicy przy ul. Szlak, w wylocu ul. Staszycy, w kamienicy tej ruńco rustowanie III-go piętra.

W chwili katastrofy na rustowaniu znajdowało się 6 osób, t. j. 2 robotników i 4 robotnice; wszyscy oni wraz z złamanem rustowaniem runęli na ziemię, przywaleni spadającymi deskami i belkami.

W kilka minut po katastrofie przybyły na miejsce dwie karetki pogotowia, którego dyżurni bezwzględnie przystąpili do opatrywania rannych. Robotnicy spadając z tak znacznej wysokości, odnieśli przeaważnie ciężkie rany. I tak udnieśli: Ignacy Szmatka, murarz, lat 25, z Zakrzówka, ranę ciężką na kości potylicznej, oraz liczne kontuzje i rany na całym ciele; Szmatka już po raz drugi staje się ofiarą katastrofy budowlanej. Padł bowiem również ofiarą w czasie wielkiej katastrofy budowlanej w Krakowie w roku ubiegłym przy ul. Zyblikiewicza, gdzie spadł z czwartego piętra, odnosząc na szczęście niegroźne rany. Stefan Gwałikówna, lat 16, robotnica murarska z Białego Prądnika, dużą ranę nad lewym okiem, oraz wystąpienie silnego krwotoku zewnętrznego; Helena Durakówna, lat 15, robotnica murarska z Prądnika Białego, bardzo silne ogólne potłuczenie, zdercie skóry z twarzy, stan bardzo poważny, ze względu na możliwość wewnętrznych komplikacji; Katarzyna Walczak, lat 18, robotnica murarska z Prądnika Czerwonego, prawdopodobnie złamanie żeber, ogólne omdlenie, oraz złamanie nogi w kolanie; Antonina Rumczak, lat 17, robotnica murarska z Prądnika Czerwonego, głęboką ranę na skroni, ogólne omdlenie i potłuczenie, przyczem zachodzi obawa złamania podstawy czaszki; wreszcie sześć robotnik murarski, nazwiskiem Babety, czy też Puchata, odnieśli kilka ran krwawiących i sam nie czekając na opatrunek dyżurnych, odjechał doróżką do domu.

Wiadomość o katastrofie szybko rozbiegła się po całej dzielnicy i na miejsce katastrofy tłumnie podążyła publiczność, z pośród której pewne jednostki chęć przyjąć z pomocą rannym, zabrały się do tamowania wpływu krwi jednej z rannych bardzo dziwnym środkiem domowym. Mianowicie ranną Gwałikównie zasypano rany piaskiem, utrudniając naturalnie przez to dyżurnemu pogotowia opatrzenie rany.

Wszystkie pięć ofiar katastrofy w stanie bardzo poważnym przewieziono pogotowiem ratunkowe do szpitala św. Łazarza na oddział chirurgiczny celem dokonania operacji.

Na miejsce katastrofy z ramienia krakowskiej dyrekcji policyi przybył komisarz policyi p. Clossmann, który przeprowadził pierwsze śledztwo. Budowę prowadził budowniczy p. Henryk Lamensdorf przy pomocy majstra murarskiego p. Józefa Stwka i podmaistrzego mur. p. Edwarda Zajaca. Właściciel powód katastrofy wyświadczył śledztwo sądowe przeprowadzone przy współudziale rzeczoznawców.

Kronika.

Dziś:

Kraków, czwartek 28 października.

Kalendarzyk kościelny: Szymona i Tadeusza ap.

Kalendarzyk astronomiczny: Wschód słońca o godz. 6 min. 25, zachód o godz. 4 m. 24; długość dnia godzin 09 min. 59.

Teatr miejski im. Słowackiego: „Sen srebrny Salomei“.

Teatr ludowy: „Szttygar“.

Uniwersytet ludowy im. A. Mickiewicza: Wykład p. Antoniego Potockiego: Współczesna literatura polska od r. 1860—1909. Początek o g. 7 wieczór.

Posiedzenie Rady m. Podgórze o g. 5 1/2 wieczorem.

Teatr miejski we Lwowie: „Kordyan“.

Koncert Antoniego Hekkinga. Dyrekcja koncertów krakowskich doosi: Najbliższy koncert w sali starego teatru odbędzie się w piątek dnia 5 listopada. Wystąpi w nim znakomity wiolonczelista Antoni Hekking, który od zeszłorocznego pierwszego występu stanął w rzędzie największych ulubieńców krakowskiej publiczności. Od dnia ogłoszenia programu wieczorów abonamentowych, koncert Hekkinga należał do tych, na które objawił się największy popyt. Sympatyczny artysta zachował w wdzięcznej pamięci entuzjastyczne przyjęcie, jakie mu zgotowano tutaj ubiegłego sezonu i dał temu wyraz, zestawiając na tegoroczny koncert program równie bogaty i forsonny, jak zajmujący. Sonata na fortepian i wiolonczelę Rachmaninowa będzie w nim szczególnie interesującą nowością.

Kiermasz jesienny. Komitet zarządzający kiermasz w niedzielę dnia 7 listopada b. r. na dochód zakładu F. Żurawskiej w Krakowie, zwraca się do publiczności i kupców z usilną i gorącą prośbą o łaskawe nadsyłanie fantów spożywczych, galanterijnych, zabawkowych i t. d. w tym tygodniu na ręce p. Zieleniewskiej (ul. św. Morka 1. 35, I p.). Komitet żywi nadzieję, że publiczność swą tradycyjną ofiarnością i tym razem zadokumtuje i przyjdzie jak zazwyczaj z pomocą zakładowi o tak szlachetnym celu i choćby najskromniejszymi ofiarami poprze starania komitetu na drodze opieki nad opuszczonymi dziećmi. W imieniu tych opuszczonych dzieci, komitet już naprzód dziękuje tym wszystkim, którzy się jakakolwiek ofiarą przyczynią do pomyślnego wyniku kiermaszu.

Konferencja solna. W lokalu Izby handlowej w Krakowie odbyła się konferencja reprezentantów handlarzy solą z postami sejmowymi w sprawie utworzonej przez Wydział krajowy organizacji sprzedaży soli, oraz w kwestyi uregulowania stosunku wolnego handlu solą do krajowych zastępów sprzedaży soli. W konferencji wzięli udział: wiceprezydent Izby, pos. Jan Kanty Federowicz, oraz pos. Wasung, przewodniczący komisji solnej Sejmu krajowego, nadto kilku handlarzy solą i prezes Stowarzyszenia kupców i młodzieży handlowej p. Aug. Porębski. W ciągu kilkogodzinnych obrad ustalono postulaty handlarzy solą, poruszające się w obrębie ram krajowej organizacji solnej i uložono plan akcji, której kierownictwo powierzono Izbie handlowej.

Ze Związku urzędników bankowych. Ważne zgromadzenie członków krakowskiego Koła Związku urzędników bankowych i Kas oszczędności, odbyło się wczoraj wieczorem przy nader liczny udział członków w sali krakowskiej Rady powiatowej, pod przewodnictwem swego prezesa bar. Edwarda Lipowskiego. Obowiązki sekretarza pełnił p. Jakób Horowitz. Po odczytaniu protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia i po udzieleniu ustępującemu zarządowi absolutoryum z jego dotychczasowej działalności, z porządku dziennego sprawę wspól-

nych zebrań celem omawiania aktualnych spraw zawodowych przekazano do zaopiniowania przyszłemu wydziałowi.

W sprawie mieszkaniowej po przemowie p. Krzysztonia zgromadzeni przyjęli wniosek referenta, opiewający:

„Unajmując w zupełności ważność kwestyi mieszkaniowej dla sfery urzędniczej, zwłaszcza w dzisiejszych czasach, kiedy czynsze wysokie pochłaniają prawie 1/3 część całego dochodu uczestników, ważne zgromadzenie Koła Związku urzędników bankowych i Kas oszczędności w Krakowie wyraża zapatrywanie, że należy w kwestyi mieszkaniowej poprzeć przedewszystkiem ogólną akcyę urzędników wszystkich dykasteryj, przejawiającą się w działalności Towarzystwa urzędników budowy tanich domów urzędniczych, oraz Związku ekonomicznego urzędników“.

Następnie referat o potrzebie organizacji wygłosił wiceprezes Tow. p. Jan Przybyłowski, wskazując w dłuższym wywodzie na obecne położenie urzędników bankowych i kas oszczędności i wyrażając zgromadzonych do łączności, gdyż tylko zorganizowana i solidarna rzesza osiągnąć będzie mogła drogą pokojową spełnienie swych postulatów natury ekonomicznej. Organizacja da również urzędnikom tej kategorii należne stanowisko społeczne.

Po przemowie kilku jeszcze mówców, między innymi prezesa, zgromadzenie przystąpiło do wyboru nowego zarządu oraz wydziału Koła. Wybrani zostali pp. prezesem bar. Edw. Lipowski (Bank austro-węg.), zastępcami prezesa Przybyłowski (Pow. Kasa Oszcz.) i Tromowicz (Filia Wied. Banku Związk.), a członkami pp. Junk, Horowitz, Bold, Kwasyż, Elbenschütz, Greif, Uziembło, Clechanowski, Krzysztoni, Krzykowski, Hoffman, Nowak, Jeraček, Fallentüchel, Czyż, Gonet, Andruszkiewicz i Klein.

Na tem zakończono obrady o godzinie pół do 11 wieczór.

Sprawozdanie z czynności wydziału Związku za rok ubiegły przedłożone walnemu zgromadzeniu, wykazuje, że dochody Towarzystwa w roku ubiegłym wynosiły 1730 K., a rozchody 1394 K. — Członków liczyło Tow. 150 w Krakowie. Z chwilą wzniesienia liczby członków tak lwowskiemu jak i krakowskiemu Kołu do liczby 500, zarząd obu Kół przystąpił do wydawania swego organu w języku polskim, poświęconego specjalnie sprawom polskich urzędników bankowych i Kas oszczędności.

Wyładowanie elektryczności w tramwaju. Jeden z naszych czytelników donosi nam: Wczoraj przed g. 5 po południu zaobserwowałem następujący fakt: Do tramwaju nr. 15, na przystanku w ul. Karmelickiej koło ul. Siemiradzkiego, wsiadała jakaś paupienka, przyczołwie ubrana, w fioletowym kapeluszu. W chwili gdy weszła na pomost, nastąpiło nagłe w tramwaju wyładowanie elektryczności, tak silne, że błyskawica, wychodząc od lampy w suficie tramwaju, otoczyła momentalnie dziecicę, czyniąc ją na chwilę wprost niewidzialną. Wyładowanie elektryczności nie miało na szczęście poważniejszych następstw i jedynie kapelusze owej panny uległ zniszczeniu — nie licząc jej przestrachu, tak, iż przez dłuższy czas nie była zdolna przemówić.

Motorowy na moje zapytanie, co mogło być powodem owego zjawiska, oświadczył, że „to się często zdarza“. Możeby więc fachowe czynniki zastanowiły się nad przyczynami takich zjawisk, nie tylko nieprzychylnych i mogących silnie oddziaływać na naturę nerwowe, ale także i niebezpiecznych dla publiczności o czem świadczy choćby ów zniszczony kapelusze i postarali się przy pomocy odpowiednich środków technicznych, aby „to się nie zdarzało“.

Niestety — nie ukradł! Jeden z dzienników krakowskich zalewa od paru dni swoje szpalty cudownymi opowieściami na temat, jak złodzieje mogli, jak nawet powinni byli dokonać świętokradziej zbrodni w Częstochowie, aby... dostać się

w ręce sprawiedliwości. Niestety, zbrodniarze swą niechęć nie poszli wytyczonym im przez dziennikarskich Sherlock-Holmesów szlakiem, nie działali „lege artis“ i to słusznie oburza i denerwuje częstochowskiego sprawodawcę owego dziennika krakowskiego.

Raz o mało... o mało, że nie był w możności zatelegrafowania do swojego dziennika: „Już go mamy“. Oto jak opisuje on tę pamiętną chwilę:

„Ludzie twierdzili sta nowczo, że sprawcę kradzieży schwytano w pociągu kolejowym i że przy nim znalaziono dowody winy. W całym klasztorze pogłoska sprawiła niezwykle wrażenie, ogólna radość zapanowała wśród dachowienstwa i zapelniających kaplicę pątników. Podawano, że aresztowany jest synem miejscowego organisty. Niestety — wola korespondent z nielutnym żalem — pogłoski okazały się nieprawdziwe“ i t. d.

Zaiste, było to wyższego stopnia niegodziwością ze strony owego „syna miejscowego organisty“ — że rozwiął tak piękne nadzieje korespondenta dziennikarskiego i nie okradł cudownego obrazu w Częstochowie.

Jeżeli zbrodniarze częstochowscy nie są analfabetami, to oczywiście czytają przedewszystkiem ów dziennik krakowski, który tak gorliwie i z takim sprytem zajmuje się ich pościgiem. A w takim razie nie ulega najmniejszej wątpliwości, że chwile tej lektury zaliczają sobie ci „panowie“ do największych w swoim złodziejskim życiu.

Wielką obławę urządziła policja krakowska ubiegłej doby, przyczem aresztowała 80 różnych podejrzanych osobników, w tem kilkanaście kobiet. Większość aresztowanych z powodu braku określonego zajęcia w Krakowie, odstawioną będzie do swoich miejsc przynależności.

Kradzież i oszustwo. Policja podgórska aresztowała niejakiego Andrzeja Pogorzelskiego, 35 lat liczącego robotnika, który zajęty w piekarni p. Hillera Dorfa w Podgórzu dopuszczał się szeregu kradzieży na szkodę swego słuźbodawcy, a następnie wydalony od p. Dorfa, okradł swego nowego słuźbodawcę, równo właściciela piekarni w Podgórzu, p. Bakera, przywłaszczając sobie całemi koszarami pieczywo. Przy rewizji, przeprowadzonej w mieszkaniu aresztowanego, znaleziono szereg przedmiotów, pochodzących z kradzieży, między innymi książkę słuźbową Pogorzelskiego, która, skradłszy p. Dorfowi, zaskarżył następnie go w sądzie przemysłowym o niewydanie mu książki słuźbowej. — Wskutek tej skargi p. Dorf zasądzony został na zapłacenie Pogorzelskiemu 14 kor. tytułem odszkodowania. Aresztowany odpowiadać będzie sądownie za kradzież i oszustwo.

Płciennictwo burt. Na kurs płciennictwa burt w Krzeszowicach, urządzony staraniem Ligi Pomocy przemysłowej pod protektoratem hr. Andrzeja Potockiego, otrzymały przyjęcie kandydatki: Marya Borucka z Żurawicy, Stanisława Durbasiewicz z Liszek, Janina Gluzńska z Bochni, Ksawera Gołębiewska z Nowego Targu, Jadwiga Jaworczykowska z Tarnopola, Marya Kurdzielówna z Międzybrodzia, Anastazy Kutschera z Morawicy, Zofia Paulówna z Kozowa, Stefania Przesłaska z Bohorodczan, Halina Ragieciówna z Bohorodczan, Marya Schwalbówna ze Lwowa i Franciszka Wiśniewska ze Lwowa. Kandydatkom tym przyznano jednorazowy zasiłek na koszt utrzymania i podróży po 80 K. Oprócz tego uchwalono dopuścić na kurs następujące kandydatki, jednakowoż z tym zastrzeżeniem, że koszt podróży i pobytu w Krzeszowicach, pokryją z własnych funduszy: Maryę Cunrad z Nowej Góry, Maryę Cymbulską z Jankowic, Jadwigę Kawalec z Kołomyi, Olę Kaszlikównę z Berezowa, Wandę Kowalską z Wilanowa, Franciszkę Kasporczykównę z Zatoru, Jadwigę Lipską z Bochni, Maryę Mastalską ze Lwowa, Wandę Missler ze Lwowa, Zofię Sadowską z Żołyńi, Maryę Puszkównę z Żółtki i Helenę Pajerównę ze Stanisławowa. Otwarcie kursu poprzedzone nabożeństwem w miejscowym kościele para-

fialnym, nastąpił dnia 2 listopada o godz. 9 rano w Krzeszowicach.

Wybuch gazów w Borysławiu. Z Borysławia donoszą do piśm lwowskich: We wtorek zdarzyły się w Borysławiu dwa wypadki eksplozy gazów w domach mieszkalnych, opalanych gazami kopalniami. Jeden wypadek zdarzył się w domu kierownika kopalni „Engoniusz“, p. Reitera, który zbudziwszy się, chciał zapalić papierosa, przyczem nagromadzone gazy eksplodowały, niszcząc cały dom. P. Reiter, jego żona, dziecko i słuźba ulegli ciężkim, nawet niebezpiecznym poparzeniom. — Drugi wypadek podobny zdarzył się w barakach, zamieszkałych przez robotników kopalni Freunda, gdzie dwóch robotników zostało ciężko poparzonych. — Przyczyną wypadków była prawdopodobnie wadliwość urządzeń opalania pieców gazami, które czy to wskutek niebezpieczności rurociągów, czy też wskutek nierównego przyływu gazów w ciągu nocy, były powodem wypadków, przypominających głośną w swoim czasie śmierć dyr. Adamskich.

Dalsze doniesienia z Borysławia wykazują, że Leon Reiter, zarządca kopalni, brat adwokata lwowskiego, Engoniusza Reitera, ma urwaną rękę i już dogorywa, dziecko jest zabite, mamka zaś i żona Reitera walczą ze śmiercią.

Wycieczka turecka w Wiedniu. Z Wiednia telefonują: Wczoraj po południu przybyła tu wycieczka turecka, złożona z przeszło 200 osób. Na dworcu kolejowym powitał wycieczkę burmistrz Lueger, reprezentacja Izby handlowo-przemysłowej, reprezentacje korporacji przemysłowych, oraz liczna publiczność. Gdy pociąg z wycieczką zajeżdżał na dworzec, muzyka zagrała hymn turecki, a ludność zgotowała przybyłym owacy. Szef sekcji w ministerstwie handlu Riedl wygłosił mowę powitalną do przywódcy deputacji Rzyzy Tewfik beja, witając wycieczkę imieniem ministra handlu i dając wyraz nadziei, że stosunki z Turcyą będą nawiązane i utrzymane. Imieniem Izby handlowej powitał wycieczkę prezes Schoeller. Następnie przemawiał burmistrz Lueger, który zakończył swe przemówienie okrzykiem: Szok jasza! Publiczność okrzyk ten powtórzyła. Rıza bej podziękował za serdeczne przyjęcie i wyraził przekonanie, że przyjęcie to znajdzie echa w całej Turcyi.

Wzloty Bleriota. Z Bukaresztu telegrafują: Zapowiedziany na wczoraj popołudniu wzlot Bleriota, został w ostatniej chwili odwołany z powodu zepsucia się motoru. Na plac wzlotu przybyło około 150.000 ludzi. Z prowincji przybyła publiczność osobnemi pociągami. Przybyła również królowa Elżbieta z następcą tronu. Wzlot jednak nie odbył się, okazało się bowiem, że motor był źle zmontowany i przy próbie wzlotu spadł i uszkodził się. — Bleriot natychmiast telefonował do Wiednia, aby przysłano mu aeroplan, na którym tam urządził wzlot. Królowa poleciła przedstawić sobie Bleriota i wyraziła mu swe ubolewanie z powodu wypadku. Bleriot zapewnił, że wzlot urządzi za tydzień. Publiczność była całem zajęciem ogromnie rozczarowana, zwłaszcza osoby, przybyłe z prowincji. Zarządca gwiżdżał i rzezać obelgi na Bleriota. Wiele osób przypuszczało szturm do kasy, żądając zwrotu pieniędzy. Z trudem udało się uspokoić wzburzone tłumy, zapewniając, że wzlot odbędzie się za kilka dni.

Z Pragi telegrafują: Czeskie towarzystwo sportowe pertraktuje z Bleriotem o urządzenie wzlotu w Pradze. Tutejszy konsul francuski starania te usilnie popiera.

Cholera w Niemczech. Z Królewcza telegrafują: W Haldekrug zmarł jeden robotnik na cholera. — O nowym wypadku zasłabnięcia na cholera donoszą z Schoppen z Prus wschodnich.

Wielkie bankructwo. Z Berlina telegrafują: Jak wczorajsze dzienniki wieczorne donoszą, wielka firma drzewna Cours Valentin i Brühl zawiesiła wypłaty. Pasywa wynoszą około 4 miliony marek.

Wylewy w Anglii. Z Londynu telegrafują: W różnych częściach Anglii panują wylewy z powodu

deszczów i orkanów. Ruch kolejowy w wielu miejscowościach jest przerwany, wiele mostów uległo zerwaniam. Jeden pociąg towarowy kolei południowo-wschodniej wpał do rzeki.

Katastrofa okrętowa. „Loc. Ang.“ donosi z Nowego Jorku: Porowiec towarowy „Hechtia“ rozbił się koło wybrzeży Maine. Utonęło 48 osób.

Mianowania. Prezydent kraj. dyrekcji skarbu zamianował adjuncta technicznej kontroli skarbowej Antoniego Rzeczyckiego w Tarnopolu kontrolerem w IX kl. rangi, a asystenta Gustawa Balińskiego w Brodach adjunktom w X kl. rangi.

„Wiener Ztg“ ołłasza: Minister skarbu zamianował w statusie urzędników ewidencyjnych katastru podatku gruntowego starszego geometrę ewidencyjnego II klasy Piotra Kindę inspektorem ewidencyjnym w VIII kl. rangi dla okręgu lwowskiej dyrekcji skarbowej.

Minister wyznań i oświaty zamianował prof. gimnazjalnego w gimn. z językiem ruskim wykładowym w Tarnopolu Soprona Matwijasa, nauczycielem głównym w żeńskim seminarjum w Przemysłu.

Zmarli: Gustaw Hueb, były właściciel dóbr ziemskich, zmarł w Tarnobrzegu w 77 roku życia.

Andrzej Bielański właściciel dóbr w Jaszczyńcu.

Aniela z Czajkowskich Żeleska, zmarła w Bochni, przyżywszy lat 33. Ś. p. zmarła była żoną starosty bocheńskiego, a córką poślą do Rady państwa Władysława Czajkowskiego.

Odpowiedzialny redaktor i wydawca: **Michał Konopiński.**

Ruch przejeżdżających. Kraków, 27 października.

HOTEL KRAKOWSKI: Zgymnował Kamiński z synem z Wołynia, Ignacy Legatowicz z Mokary (gub. mińska), Józef Skarwon z żoną z Krakowa, Włodzimierz Bryliński, Walerjan Zaleski z Brzeska, Józef Kwiatkowski ze Stanisławowa, Wanda Kowalska, Adela Zbigniewicz z Grybowa, Kazimierz Kremer ze Lwowa, Stanisław Jakubowski, Zgymnował Sall z Warszawy, Leon Perlberger z Klasy, starosta Wincenty Kulankowski z córka z Meśceń, Irena Kartowicz z Zakopanego, Włodzimierz Garetcki z Częstochowy, Emilia Kiselewska z siostrą z Pleszewa.

HOTEL POLLERA: hr. Jan Krasiński z Wołynia, Konstanty Oracewicz z Żerostawia, Franciszek Leckoński ze Lwowa, Teodor Libiszewski z Sosnowicy (Król. Pol.), dr Michał Sobeski z Warszawy, Wojciech Bernacki ze Siedlec, Karolina Geislerowa z Nowego Targu, Emil Szancer z Berna, dr prof. Wojciech Bazala, dr prof. Siżić z Zagrzebia, Ernest Grossi z Paryża, Kazimierz Nowakowicz z Działoszy (Król. Pol.), Bogusław Dobrzycki z Ostrowa (W. Ks. Poznańskie), Władysław Sadowski z Poznania, Józefa Szuska z Klenczan, Jan Mehnert z Paryża, Wojciech Wicłekin z Wiednia.

Kursa telegraficzne. Wiedeń, 27 października Loży: a) procentowa: Austrjackie zakłady kred. z obl. prc. z roku 1880 3-prc. 984.— Austr. zakł. kr. z obl. prc. z r. 1889 3-prc. 955-95. Uregul. Dunaju z 1870 r. 100 złr. 4-prc. 242.— Pożyczka serb. prem. po 100 fr. po 100 złr. 4-prc. 242.— Pożyczka serb. prem. po 100 fr. 5 złr. 242-50. Zakt. kred. dia h. i p. po 100 złr. 508.— Clary 40 złr. m. k. 171.— Pożyczka m. Insubru 30. Clary 40 złr. m. k. 171.— Pożyczka m. Lublany 30 złr. 75-50. Paifly 40 złr. 220.— Czerw. krzyża Tow. austr. 10 złr. 57.— Czerw. krzyża węg. Tow. 5 złr. 84-85. Loży fund. arcysk. Rudolfa 10 złr. 67-50. Salma 40 złr. m. k. 375.— Pożyczka Salcburga 20 złr. 112.— Turckie oblig. prem. kolei po 400 fr. 204-85. Turckie oblig. prem. kolei pr. 204-85. Loży kom. m. Wiednia z 1874 roku 543.—

Berlin, 27 października Austrjackie banknoty 84-90. Spiryta —. Paryż, 27 października Renta 3-prc. 98-65. Mąka 30—

Najnowsze kapelusze i cylindry

z ces. i król. nadwornych fabryk: P. & C. HABIGA, WILH. PLESSA itp. oraz oryginal. angielskie i włoskie

HARRY FROMMER

Kraków, ulica Grodzka 1. 9

Wielki wybór najlepszej bielizny męskiej, krawatów, rękawiczek i t. p. CENY NAJNIŻSZE!

Towarzystwo Stolarzy w Kalwarii Zebrzydowskiej

Wyroby krajowe i własne. Meble z drzewa saszonego w suszarniach parowych. Gwarantuje jakość. Urządzenia pensjonatów i zakładów kąpielowych. Dział tapicerski prowadzi znany tapicer p. Alfons Wawrzecki, 321 142 0. Główny magazyn w Kalwarii. — Wyroby Towarzystwa sprzedajemy tylko w własnych magazynach. — Pośredników nie mamy.

Byrekcja koncertów krakowskich.

Koncerty w Starym Teatrze.

W piątek dnia 5 listopada 1909 roku **Antoni Hekking** wiolonczelista.

Program: Sonata Rachmaninowa, Chopin, Schumann, St. Saens i t. d.

W piątek 12 listopada 1909 r. **Artur Rubinstein** pianista. 432 13 0

We czwartek dnia 18 listopada 1909 r. **Jacques Thibaud** skrzypek

ze współudziałem p. M. Lange-Wysockiej, śpiewaczki.

We środę 24 i we wtorek 30 listopada 1909 **Kwartet brukselski** (I wieczór: Glazunow, Beethoven. — II wieczór: Haydn, Debussy, Schumanu).

Z drukarni Literackiej w Krakowie ul. Jagiellońska 10.

Zakład artystyczno-kamienniarzki i budowlany

Józefa Ruleszy

naprzeciw omentarza w Krakowie, posiada wielki wybór gotowych pomników piaskowca, granitu i marmuru. Podejmuje się wykonania grobowców w miejscu i na prowincji. Telefon 759. 234 151 0

Znakomite cukry i czekoladki

na sposób warszawski i francuski poleca: Pierwsza krakowska, parowa fabryka czekolady i cukrów **S. Ryszarda** 450

----- Kraków, Rynek Linia A-B, 41 t. ----- (obok handlu W. P. Wołkowskiego)

Szkołka freblowska

Teofil Rydyński

przyjmuje dzieci każdego czasu, zapewniając troskliwą opiekę. 443 6 0

ul. św. Krzyża 13, I p.

Zakład pogrzebowy

JANA WOLNEGO

przy ul. św. Tomasa 1. 4, tuż przy placu Szczepańskim. Filia: ulica Kopernika 1. 6. — Telefon Nr 334. Zakład podejmuje się urządzeń pogrzebowych, oraz sprowadzania zwłok do wszystkich krajów europejskich. 325 256 0

Kapelusze damskie

najświeższe modele paryskie, poleca na obecny sezon

JÓZEFA KARMAŃSKA

KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 7, I p.

W wielkim wyborze kapelusze załobne. 208 50 0

Wypożyczalnia książek

p. l.

Czytelnia naukowa i beletrystyczna

w Krakowie, ul. św. Jana 4,

poleca nowości naukowe i beletrystyczne w języku polskim, francuskim i niemieckim. Warunki przystępne. Dogodna wysyłka na prowincję. Katalog 60 h. z przesyłką 70 h. 41 90 0

SALON „ARS“

ul. św. Jana 1, I p.,

otwarty codziennie, nie wycieczając świąt i niedziel, od g. 10—1 i od 2—5 pop. Wzbogacany ciągle nowymi dziełami sztuki najznakomitszych artystów. 846 32 0

Już nadeszły

ogórki Znoimskie i kapusta morawska do handlu pod firmą 424 10 0

Wojciech Olszowski w Krakowie Mały Rynek, róg ul. Szpitalnej.

Założony w r. 1872

Zakład artystyczno-kamienniarzki

BRACI TREMBECKICH

Kraków, ul. Rakowicka 7, tel. 462,

podejmuje się wykonania grobowców i pomników, tak w miejscu jak na prowincji, oraz poleca wielki wybór pomników gotowych z piaskowca, marmuru i granitu. 81 238 300

Na śluby

polowania i wycieczki, wynajmuje samochody i powozy, **Piotr Guzikowski, ul. Pełdzichów 1. 18.** Telefon 336. 389 22 0

Krawieczyznę

damską i bieliznę nową przyjmuje i sama wykonuje niedrogo. **Wiktorja Podbielska, ul. Mikołajska 1. 14, II piętro,** oficyna. 341 20 0

Pierwszorzędne dekoracje i urządzenia. Odznaczony medalem i krzyżem.

Zakład pogrzebowy

Józefa Horakowej

Kraków, ul. Mikołajska 14, filia ul. Zwierzyniecka 32. — Telefon Nr. 248. pod kierownictwem **Antoniego Horaka** em. ok. oficyna policyj.

Największe składy trumien metalowych, dębowych, wieńców etc., przeprowadza przewóz zwłok, ekshumacje itp. — Ceny umiarkowane. 168 85 0

Rządca drukarni L. K. Górski.